

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(назва факультету/підрозділу)

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

(назва кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

загальний обов'язковий освітній компонент
за освітньою освітньо-професійною програмою – «Пожежогасіння та
аварійно-рятувальні роботи»
підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 26 "Цивільна безпека"
за спеціальністю 263 "Цивільна безпека"

Рекомендовано кафедрою соціальних і
гуманітарних дисциплін на 2021- 2022
навчальний рік.

Протокол від «31» серпня 2021 року № 2

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної
дисципліни «Філософія»

2021 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання, отримувані при вивченні навчальної дисципліни «Філософія», потрібні для формування мислення на рівні, відповідному до вимог вищої університетської освіти. **Філософські знання розвивають ум.** У цьому полягає їх навчальна задача. Знати філософію – значить розуміти суть речей, упізнавати закономірності в різноманітті реальних явищ. Застосування філософських знань розвиває волю до культури та ерудицію, навчає чітко формулювати думки.

Курс філософії полягає в опрацюванні ідей та положень для оволодіння навиками аналізу й аргументації.

Філософія – основна з навчальних дисциплін, скерованих до розвитку особистості. Її особливість складається в академічній діяльності, яка націлює на самостійне мислення та передбачає учбові дискусії.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Полякова Оксана Олександрівна, викладач кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін соціально-психологічного факультету, кандидат філософських наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 413. Робочий номер телефону – 707-34-78
E-mail	Skylion_86@ukr.net
Наукові інтереси	- соціальна філософія; - особливості сучасного етапу розвитку свідомості; - філософська антропологія; - культурологія - філософія культури.
Професійні здібності	- професійні знання і досвід роботи в студентських аудиторіях в процесі викладання гуманітарних дисциплін;
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Poliakova O. Numinous as sacred and sainted// British Journal of Science, Education and Culture. – London: London University Press, 2014. – № 1 (5). – Volume 2. – P. 485-489. 2. Poliakova O. і ін. The Role of Science in Society sustainable Development // Katowice: Katowice School of Technology, 2020. – 243 с. 3. Полякова О.О. Осмислення внутрішніх закономірностей культури в епоху змін // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів та молодих вчених «Культура України:

	традиції та сучасність (з нагоди 25-річчя Незалежності України)». – Харків: НУЦЗ України, 2016. – С. 254-256. 4. Полякова О.О. «Особлива ситуація постмодерну»: трансмутації культурної свідомості в сучасну добу // Scientific Journal Virtus. – Сватове: Центр сучасної педагогіки «Навчання без кордонів», 2020. – Випуск 41. – С. 29-31. 5. Полякова О.О. Метаморфози сакральної традиції в постмодерні // Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 2), June 18, 2021.- P.31-36. Valencia, Kingdom of Spain: European Scientific Platform.
--	--

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни «Філософія» проводяться згідно з затвердженим розкладом. Електронний варіант розкладу розміщено на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосереди з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 413. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: формування в майбутнього фахівця світоглядної культури, чітких знань щодо сутності філософії, її структури, усвідомлення об'єктивної й суб'єктивної реальності, розкриття основного змісту пізнавальної діяльності, оволодіння системою філософських категорій, типологією філософських систем, розуміння філософського вчення про розвиток і законів діалектики, практичного способу людського буття в природному та соціальному культурному просторі, визначення мети і цінності людської життєдіяльності в суспільстві, характеристика людського буття в соціальному культурному просторі.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Рік підготовки	2021-2022-й
Семестр	2 - й
Обсяг дисципліни:	

- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	22
- практичні заняття (годин)	-
- семінарські заняття (годин)	24
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	46
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Для якісного вивчення навчальної дисципліни «Філософія» бажано отримати знання з дисципліни «Історія та культура України».

Після вивчення наведених навчальних дисциплін бажано здобути результати навчання згідно переліку:

ПРН01. Аналізувати питання історії, факти, проблеми та тенденції розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку.

ПРН02. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду.

ПРН03. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Аналізувати і прогнозувати суспільні явища й процеси, знати нормативно-правові засади забезпечення пожежної безпеки, питання правового регулювання	ПРН03

забезпечення пожежної безпеки об'єктів і територій.	
Пояснювати процеси впливу небезпечних чинників пожежі на навколишнє середовище; застосовувати теорії захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від впливу небезпечних чинників пожежі, знання математичних та природничих наук у сфері професійної діяльності.	ПРН04
Дисциплінарні результати навчання	аббревіатура

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК03
Очікувані компетентності з дисципліни	аббревіатура

1. Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ

Тема 1.1. Світогляд. Філософія як світогляд.

Тема 1.2. Проблема буття в філософії.

Тема 1.3. Філософське вчення про розвиток.

Тема 1.4. Матеріальне й ідеальне. Свідомість.

Тема 1.5. Мислення та мова. Логічні форми мислення.

Тема 1.6. Пізнання. Істина як категорія філософії.

.....

...МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ

Тема 2.1. Людина у філософії. Сенс життя та свобода.

Тема 2.2. Соціальні відносини. Суспільство. Особистість.

Тема 2.3. Цивілізація і прогрес. Глобальні проблеми сучасності.

Тема 2.4. Наука і техніка в сучасному світі.

Тема 2.5. Культура як людська реальність.

.....

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма	
	Кількість годин	
	усього	у тому числі

		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота
2 - й семестр						
Модуль 1 Основи теоретичної філософії						
Тема 1.1. Світогляд. Філософія як світогляд	9	2	2	0	5	
Тема 1.2. Проблема буття в філософії	9	2	2	0	4	
Тема 1.3. Філософське вчення про розвиток	9	2	2	0	5	
Тема 1.4. Матеріальне й ідеальне. Свідомість	9	2	2	0	5	
Тема 1.5. Мислення та мова. Логічні форми мислення	9	2	2	0	4	
Тема 1.6. Пізнання. Істина як категорія філософії	5	2	2	0	3	
Разом за модулем 1	50	12	12	0	26	
2- й семестр						
Модуль 2. Основи практичної філософії						
Тема 2.1. Людина у філософії. Сенс життя та свобода	6	2	2	0	2	
Тема 2.2. Соціальні відносини. Суспільство. Особистість	9	2	2	0	5	
Тема 2.3. Цивілізація і прогрес. Глобальні проблеми сучасності	9	2	2	0	5	
Тема 2.4.	7	2	2	0	3	

Наука і техніка в сучасному світі						
Тема 2.5. Культура як людська реальність	9	2	4	0	3	
Разом за модулем 2	40	10	12	0	18	
Разом	90	22	24	0	44	

Теми семінарських занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.1. Світогляд. Філософія як світогляд	2
2	Тема 1.2. Проблема буття в філософії	2
3	Тема 1.3. Філософське вчення про розвиток	2
4	Тема 1.4. Матеріальне й ідеальне. Свідомість	2
5	Тема 1.5. Мислення та мова. Логічні форми мислення	2
6	Тема 1.6. Пізнання. Істина як категорія філософії	4
7	Тема 2.1. Людина у філософії. Сенс життя та свобода	2
8	Тема 2.2. Соціальні відносини. Суспільство. Особистість	2
9.	Тема 2.3. Цивілізація і прогрес. Глобальні проблеми сучасності	2
10.	Тема 2.4. Наука і техніка в сучасному світі	2
11.	Тема 2.5. Культура як людська реальність	2
	Разом	24

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Предмет і функції філософії
2. Специфіка філософського пізнання
3. Єдність простору і часу в природничому пізнанні
4. Діалектична тріада Г.Гегеля
5. Предметна сфера діалектичного дискурсу К.Маркса
6. Розум як еволюційний набуток людства
7. Поняття про ноосферу у В.Вернадського
8. Штучні мови як набуток цивілізації
9. Логіка і мова
10. Закони правильного мислення
11. Взаємозв'язок суб'єкта й об'єкта пізнання у вченні І.Канта
12. Знання і віра: розбіжність і взаємозумовленість
13. Релігійна, біологічна, екзистенціально-філософська інтерпретація людини
14. Людина як самодіяльність. Діяльність, творчість, гра
15. Смысл життя та щастя людини
16. Тема символічного безсмертя в культурі
17. Філософські концепції волі
18. Типи соціальних відносин
19. Поняття свободи, його інтерпретації

20. Вибір і відповідальність
21. Проблема свободи та цивілізація
22. Індустріальне суспільство
23. Виникнення течій християнства

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен, стандартизовані тести, реферати, есе, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, контрольної роботи тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид	Загальна максимальна
	ь		максималь

			навчальної роботи	на сума балів
I. Поточний контроль				
Модуль № 1	Лекції	6	0	0
	Семінари	6	4	24
	Модульна контрольна робота*	1	10	10
Разом за модуль № 1				34
Модуль № 2	Лекції	5	0	0
	Семінари	5	4	20
	Модульна контрольна робота*	1	10	10
Разом за модуль № 2				30
Разом за поточний контроль				64
II. Індивідуальна самостійна робота				6
III. Усний екзамен				30
Разом за всі види навчальної роботи				100

* – обов’язкові види навчального контролю.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) на семінарських заняттях та набутих аналітичних умінь і навичок при участі в учбовій дискусії.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

4 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, має та аргументовано розвиває свої власні думки, самостійно добирає приклади;

3 бали – здобувач у цілому орієнтується в темі, добре розуміє матеріал, аналізує приклади з досвіду попередніх занять;

1 – 2 бали – здобувач явно недостатньо або частково знає матеріал, може побіжно окреслити лише деякі або висвітлити частину питань теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або побіжно розкрив лише окремі положення, при цьому допустивши суттєві помилки.

Викладачем оцінюється самостійність думок, логіка викладу та якість аргументації, повнота розкриття навчальних питань, культура мовлення і діалогу, використання учбової й теоретичної літератури, вміння виділяти головне, узагальнювати, робити висновки.

Модульна контрольна робота і критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

Контрольні роботи №1 та №2 з дисципліни «**Філософія**» мають

містити письмове розкриття змісту варіантів теоретичних питань. Для кожного студента варіант вирішення контрольної роботи встановлюється викладачем (відповідно до списку студентів, що виконують контрольну роботу, який перед її початком складається старостою групи і передається викладачеві). Тривалість виконання контрольної роботи – 2 академічних години. Роботи виконуються у присутності викладача. Оцінки по роботі виставляються викладачем протягом тижня, наступної за днем виконання роботи.

Контрольна робота оформляється таким чином:

- 1) контрольна робота пишеться студентом "від руки" українською мовою;
- 2) аркуші роботи нумеруються, скріплюються і кожен підписується студентом;
- 3) кількість аркушів контрольної роботи не обмежується;

Перелік питань для підготовки до модульної контрольної роботи:

Модуль 1.

1. Поняття світогляду.
2. Міфологія як світогляд.
3. Релігійний світогляд.
4. Філософія як раціональна форма світогляду.
5. Філософський метод.
6. Історичні типи філософування.
7. Категорія буття в філософії.
8. Філософська категорія матерії.
9. Простір та час як категорії філософії.
10. Закон єдності й боротьби протилежностей у діалектиці
11. Закон переходу кількісних змін у якісні в діалектиці
12. Закон заперечення заперечення
13. Синергетична концепція розвитку.
14. Поняття об'єктивної та суб'єктивної реальності.
15. Матеріальне та ідеальне
16. Психофізична проблема.
17. Проблема походження свідомості.
18. Свідомість та діяльність.
19. Знак і значення.
20. Свідомість та самосвідомість.
21. Мислення і нерефлексивні форми відтворення реальності: чуття, сприйняття, уявлення.
22. Різновиди мов. Природні та штучні мови.
23. Діяльна сутність мислення.
24. Принципи правильного мислення.
25. Закон тотожності в логіці.
26. Закон несуперечності в логіці.

27. Закон виключеного третього в логіці.
28. Закон достатньої підстави.
29. Поняття як логічна форма.
30. Судження. Типи суджень
31. Умовивід. Індуктивний та дедуктивний умовиводи
32. Категоричний силлогізм
33. Доведення і спростування.
34. Суб'єкт і об'єкт пізнання.
35. Знання і віра.
36. Проблема істини.
37. Істина та заблудження.
38. Критерії істинності знання.
39. Агностицизм і скептицизм.
40. Наукові методи пізнання.
41. Емпіричне та теоретичне знання.
42. Етапи наукового пізнання.
43. Наука як система знання.

Модуль 2.

1. Біологічне та соціальне як чинники людськості.
2. Теорія антропосоціогенезу.
3. Людина як самодіяльність.
4. Проблема сенсу життя людини.
5. Поняття свободи і його інтерпретації.
6. Свобода „від” і свобода „для”.
7. Поняття суспільства
8. Сутність соціальних відносин.
9. Людські спільності, їх різновиди.
10. Поняття суспільного виробництва
11. Типи прогресу.
12. Соціальна структура суспільства.
13. Поняття особистості.
14. Соціалізація і інтеріоризація особистості.
15. Свобода особистості та відповідальність.
16. Поняття цивілізації.
17. Розвиток системи „людина – техніка”.
18. Доіндустріальні цивілізації (традиційні суспільства).
19. Людина у традиційному суспільстві.
20. Індустріальне суспільство.
21. Основні характеристики постіндустріального суспільства.
22. Людина в постіндустріальному суспільстві.
23. Цивілізаційний процес і проблема глобалізації.
24. Проблема відносин Заходу і Сходу, економічно розвинених і відсталих країн.
25. Сучасна всесвітня демографічна проблема.

26. Цивілізація і екологія.
27. Проблема війни і миру в сучасних умовах.
28. Цивілізація і проблема людського здоров'я.
29. Сучасна цивілізація і ноосфера.
30. Культура як система цінностей.
31. Гуманістичний зміст культури.
32. Глобалізація соціокультурного процесу.
33. Релігія як культурно-історичне явище.
34. Мораль як засіб регулювання людських відношень.
35. Конкретно-історичний зміст моралі.
36. Мистецтво як культурний феномен.
37. Види художньої творчості.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних
контрольних робіт:

10 балів – вірно дані відповіді на два питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

8-9 балів – в цілому розкриті два питання, але недостатньо обґрунтуванні відповіді, допущені незначні помилки;

6-7 балів – дані відповіді на два питання, проте відповіді не повні і з допущенням помилок;

4-5 балів – дані відповіді на одне чи два питання, проте відповіді поверхові і мають значні помилки

1-3 бали – дано відповідь на одне питання з допущенням помилок;

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальна самотійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно здійснити поглиблене вивчення теми з рекомендованих за програмою курсу, підготувати доповідь і захистити її на семінарському занятті. Результати роботи можуть бути оформлені у вигляді есе, реферату.

Критерії оцінювання індивідуальної самотійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 6 балів):

6 балів – тему розкрито в повному обсязі, всі положення обґрунтовані, є самотійні судження;

5 балів – тему розкрито вичерпно, положення обґрунтовані, матеріал повністю взято з літератури;

4 бали – тему розкрито в основному, визначення та аргументація взяті з конспекту та основної навчальної літератури;

3 бали – тему розкрито не повністю, матеріал повторює положення з лекції, приклади знайдені самотійно та інтерпретовані правильно;

2 бали – тему розкрито недостатньо та поверхнево, матеріал повторює положення лекції, приклади з лекції, розуміння недостатньо

чітке;

1 бал – тему розкрито фрагментарно, приклади не наведені, або не є достатньо зрозумілими здобувачеві;

0 балів – завдання, передбачене на індивідуальну самостійну роботу, здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень, логічність, самостійність мислення, впевненість, вміння виділяти головне, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, унікальність, уміння представити матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Предмет і функції філософії
2. Специфіка філософського пізнання
3. Єдність простору і часу в природничому пізнанні
4. Діалектична тріада Г.Гегеля
5. Предметна сфера діалектичного дискурсу К.Маркса
6. Розум як еволюційний набуток людства
7. Поняття про ноосферу у В.Вернадського
8. Штучні мови як набуток цивілізації
9. Логіка і мова
10. Закони правильного мислення
11. Взаємозв'язок суб'єкта й об'єкта пізнання у вченні І.Канта
12. Знання і віра: розбіжність і взаємозумовленість
13. Релігійна, біологічна, екзистенціально-філософська інтерпретація людини
14. Людина як самодіяльність. Діяльність, творчість, гра
15. Смысл життя та щастя людини
16. Тема символічного безсмертя в культурі
17. Філософські концепції волі
18. Типи соціальних відносин
19. Поняття свободи, його інтерпретації
20. Вибір і відповідальність
21. Проблема свободи та цивілізація
22. Індустріальне суспільство
23. Виникнення течій християнства

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі усного екзамену з метою оцінки результатів вивчення здобувачем дисципліни в цілому. Відповідь оцінюється за повнотою, обґрунтованістю та унікальністю.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 30 балів):

25-30 балів – здобувач самостійно формулює, має ідеї, у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко його розуміє та логічно викладає;

20-24 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичних питань. Але при наданні відповіді на деякі питання не достатньо глибини та аргументації, припускається окремих незначних помилок;

15-20 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

7-14 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкрито зміст теоретичного питання, є суттєві неточності;

1-6 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді нечіткі, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Поняття світогляду.
2. Міфологія як світогляд.
3. Релігійний світогляд.
4. Філософія як раціональна форма світогляду.
5. Філософський метод.
6. Історичні типи філософування.
7. Категорія буття в філософії.
8. Філософська категорія матерії.
9. Простір та час як категорії філософії.
10. Закон єдності й боротьби протилежностей у діалектиці
11. Закон переходу кількісних змін у якісні в діалектиці
12. Закон заперечення заперечення
13. Синергетична концепція розвитку.
14. Поняття об'єктивної та суб'єктивної реальності.
15. Матеріальне та ідеальне
16. Психофізична проблема.
17. Проблема походження свідомості.
18. Свідомість та діяльність.
19. Знак і значення.
20. Свідомість та самосвідомість.
21. Мислення і нерефлексивні форми відтворення реальності: чуття, сприйняття, уявлення.
22. Різновиди мов. Природні та штучні мови.
23. Діяльна сутність мислення.
24. Принципи правильного мислення.
25. Закон тотожності в логіці.
26. Закон несуперечності в логіці.
27. Закон виключеного третього в логіці.
28. Закон достатньої підстави.
29. Поняття як логічна форма.

30. Судження. Типи суджень
31. Умовивід. Індуктивний та дедуктивний умовиводи
32. Категоричний силогізм
33. Доведення і спростування.
34. Суб'єкт і об'єкт пізнання.
35. Знання і віра.
36. Проблема істини.
37. Істина та заблудження.
38. Критерії істинності знання.
39. Агностицизм і скептицизм.
40. Наукові методи пізнання.
41. Емпіричне та теоретичне знання.
42. Етапи наукового пізнання.
43. Наука як система знання.
44. Біологічне та соціальне як чинники людськості.
45. Теорія антропосоціогенезу.
46. Людина як самодіяльність.
47. Проблема сенсу життя людини.
48. Поняття свободи і його інтерпретації.
49. Свобода „від” і свобода „для”.
50. Поняття суспільства
51. Сутність соціальних відносин.
52. Людські спільності, їх різновиди.
53. Поняття суспільного виробництва
54. Типи прогресу.
55. Соціальна структура суспільства.
56. Поняття особистості.
57. Соціалізація і інтеріоризація особистості.
58. Свобода особистості та відповідальність.
59. Поняття цивілізації.
60. Розвиток системи „людина – техніка”.
61. Доіндустріальні цивілізації (традиційні суспільства).
62. Людина у традиційному суспільстві.
63. Індустріальне суспільство.
64. Основні характеристики постіндустріального суспільства.
65. Людина в постіндустріальному суспільстві.
66. Цивілізаційний процес і проблема глобалізації.
67. Проблема відносин Заходу і Сходу, економічно розвинених і відсталих країн.
68. Сучасна всесвітня демографічна проблема.
69. Цивілізація і екологія.
70. Проблема війни і миру в сучасних умовах.
71. Цивілізація і проблема людського здоров'я.
72. Сучасна цивілізація і ноосфера.
73. Культура як система цінностей.

- 74.Гуманістичний зміст культури.
- 75.Глобалізація соціокультурного процесу.
- 76.Релігія як культурно-історичне явище.
- 77.Мораль як засіб регулювання людських відношень.
- 78.Конкретно-історичний зміст моралі.
- 79.Мистецтво як культурний феномен.
- 80.Види художньої творчості.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися, до заняття не допускаються).
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.
5. Здобувачі повинні діяти відповідно до політики НУЦЗ України щодо академічної доброчесності.
6. Викладач буде вдячний, якщо здобувач надасть відгук щодо якості навчання та висловіть свої пропозиції з покращення змісту курсу та форм роботи.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ **Література**

1. Освітньо-професійна програма «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи».
2. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> .
3. Бебик В. М. Політологія. Наука і навчальна дисципліна: підруч. Для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Бебик. – К. : Каравела, 2012. – 495 с
4. Коршук Р. Етнополітологія : навч. посіб. / Р. Коршук. – К. : Алерта, 2011. – 200 с.
5. Основи демократії : підруч. / за заг. ред. А. Колодій. – Львів : Астролябія, 2009. – 832 с.
6. Піча В. М. Політологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / В.М.Піча, Н. М. Хома ; за ред. В. М. Пічі. – 5-тє вид., випр. і допов. – Львів : Магнолія, 2014. – 303 с.
7. Погорілий Д. Є. Політологія: 100 питань – 100 відповідей [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Д. Є. Погорілий. – Київ : Інкос, 2014. – 232с.
8. Політологія : навч. підруч. / за ред. М. М. Вегеша. – [3-тє. вид., перероб. і

доп.] – К. : Знання, 2008. – 384 с.

9. Політологія : підручник / В. Г. Антоненко, В. Д. Бабкін, О. В. Бабкіна, та ін. ; за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. – 3-тє вид., переробл., допов. – К. : Академія, 2013. – 567 с.

10. Політологія (історія і теорія політичної науки) : курс лекцій. – Львів : Кальварія, 2004. – 272 с.

11. Політологія: наука про політику: підручник для студ. вищ. навч. закл. /М.І.Горlach, В. Г. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 840 с.

12. Політологія : навч.посібник для студентів вищих навч.закладів / І. Г. Дробінка, Т. М. Кришталь, Ю. В. Підгорецький. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 290с.

13. Політологія Нової доби : навч. посібник для студентів вищих навч.закладів / Ф. М. Кирилюк. – К. : Академія, 2012. – 304 с.

14. Політологія. Хрестоматія. Автори-упорядники: проф. Кремень В. Г., проф. Кулагін Ю. І., доц. Латигіна Н. А., проф. Полуріз В. І. та ін. – К. : «Альтерпрес», 2004. – 827 с.

15. Політологія: підруч. / [за ред. Л. М. Димитрової, С. О. Кисельової]. – К.: Знання, 2009. – 206 с.

16. Політологія : підруч. / за наук. ред. А. Колодій. – К. : Ельга-Н, 2000. – 584 с.

17. Історія політичної думки : підруч. / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. – Л. : «Новий Світ – 2000», 2016. – 1000 с.

18. Марчук В. П. Історія політичних і правових вчень: [навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл.] / В. П. Марчук. – К. : Персонал, 2009. – 480 с.

19. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н.М. Хоми. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2015. – 492 с.

20. Перегуда Є. В. Політологія: навч. посіб. / Є. В. Перегуда, В. Ф.Панібудьласка, В. Л. Семко, Н. І. Рижко, С. Д. Місержи, В. Л. Стеценко, В. Л.Згурська, В. П. Третяк. – К. : КНУБА, 2011. – 216 с.

21. Політологічний енциклопедичний словник. За ред. Ю. С.Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. – К., Генеза, 2004. – 398 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт НУЦЗУ <https://nuczu.edu.ua/ukr/>. Режим доступу: <http://psi.nuczu.edu.ua/uk/navchalnyi-kontent-dlia-dystantsiinoho-navchannia>
2. <http://www.social.org.ua/>
3. <http://www.filosof.com.ua>

Розробник(и):

(підпис)

Оксана Полякова
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)